

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 44 Volume: 9 Issue: 44

Haziran 2016 June 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ*

INVESTIGATION OF SPORT HIGH SCHOOL STUDENTS COMMUNICATION SKILLS ACCORDING TO SEVERAL VARIABLES

Ali Gürel GÖKSEL***

Çağdaş CAZ****

Ömer Faruk YAZICI*****

Adem PALA*****

Öz

Çalışmanın amacı; Spor Lisesinde eğitim alan öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışmanın araştırma grubunu; İstanbul Profesör Faik Somer Spor Lisesinde öğrenim gören 65'i kadın, 77'si erkek olmak üzere toplam 142 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Korkut ve Bugay (2014) tarafından geliştirilen ve geçerlik-güvenirliliği yapılan "İletişim Becerileri Ölçeği (İBÖ)" ile araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin normallik varsayımını incelemek için "basıklık" ve "çarpıklık" değerlerine bakılmış, verilerin normal bir dağılıma sahip olmadığı görülmüştür. Daha sonra cinsiyet, spor branşı, kardeş sayısı ve sosyal medya hesabı kullanımına bağlı olarak $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U t-testi, sınıf ve zamanı değerlendirme şekillerine göre ise Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Araştırmanın bulguları; spor lisesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin cinsiyet, spor branş, kardeş sayısı, sosyal medya hesabı, sınıf ve zamanı değerlendirme değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin bulunmadığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor Lisesi, Öğrenci, İletişim Becerisi.

Abstract

The purpose of this study is to reveal the factors that are efficient upon Sport High School students' communication skills. In accordance with this purpose, Communication Skills Scale was developed by Korkut and Bugay (2014) and personal information form was developed by researchers who were performed to 142 students (65 female and 77 male) studying at Professor Faik Somer Sport High Schools in Istanbul. To examine the normality of the data, "kurtosis" and "skewness" values were analyzed and were regarded as not normally distributed data. Later, gender sport branch, the number of siblings and social media accounts, depending on the use of $\alpha=0.05$ level of significance t-test, Mann-Whitney, and in accordance with the class and time evaluation form Kruskal-Wallis test was applied. The findings of the research show that sports communication skills of high school students gender, sport branch, number of siblings, social media accounts, class and time for the evaluation variables were not cause statistically significant relationship.

Keywords: Sport High School, Student, Communication Skills.

1.GİRİŞ

İnsanoğlu dünyaya geldiği andan itibaren çevresiyle iletişim kurmaya ihtiyaç duyar. Bu ihtiyacını da her türlü düşüncesini, problemini ve duygularını diğer insanlarla iletişim sayesinde paylaşarak giderebilmektedir (Aşçı, Hazar ve Yılmaz, 2015: 161). İlk kez M.Ö. 5. ve 4. yüzyıllarda Aristo tarafından "Bir hatibin, konuşmasıyla dinleyicilerini istediği biçimde etkileyebilme ve inandırıcı olma beceri ve sanatı" olarak tanımlanan iletişimin, günümüzde artık daha farklı işlevlere sahip olduğu kabul edilmektedir (Tevrüz, 1997: 25; Ocak ve Erşen, 2015: 2). İletişimin alan yazınında çeşitli tanımları bulunmaktadır. İletişim; duygu, düşünce, hayal, olay, olgu veya bilgilerin her türlü yolla başkalarına iletilmesidir (Batlaş ve Baltaş, 2001: 42). Diğer bir tanıma göre iletişim; davranış değişikliği oluşturmak için bilgi, fikir, tutum, duygu ve becerilerin paylaşılması için gerekli bir etkileşim sürecidir (Gülbağçe, 2010: 14; Bingöl ve Demir, 2011: 152-153). Gölönü ve Karıcı'ya (2010: 125) göre iletişim; bireyler, gruplar ya da toplumlar arasında çeşitli yöntemlerle bilgi, düşünce ve inanç alışverişini sağlayan etkileşim sürecidir. İletişim becerisi ise, özellikle başkalarını anlamada onların duygu ve düşüncelerini onlarla özdeşleşerek görme duyarlılığı kazanmada çok

* Bu çalışmanın bir bölümü, 1. Uluslararası İletişim, Edebiyat, Müzik ve Sanat Çalışmalarında Güncel Yaklaşımlar Kongresi (24-25 Mart 2016, Kocaeli)'nde bildiri olarak sunulmuştur.

** Arş. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, aligurelgoksel@mu.edu.tr

*** Arş. Gör., Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, cagdas.caz@marmara.edu.tr

**** Öğr. Gör., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Erbaa Meslek Yüksekokulu, omerfaruk.yazici@gop.edu.tr

***** Arş. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, aligurelgoksel@mu.edu.tr

önemlidir (Erözkan, 2009: 545). Davranış değişikliğini başarmada en önemli etken iletişim becerisidir(Kunuçen, 2007: 77).Belli ve ark. (2013: 91) göre iletişim becerisi; bireylerin gönderdiği mesajları doğru bir şekilde kodlaması ve iletmesi, aldığı mesajları hatasız şekilde anlamlandırmasına yarayan etkili tepki verme ve etkin dinleme becerilerinin tümüdür.

İletişim becerilerinin doğuştan ve sezgi yoluyla gerçekleştiğini düşünenlerin yanı sıra birçok çalışma, iletişim tekniklerinin çoğu öğesinin öğrenilebilir ve öğretilebilir özelliklere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. (Korkut, 2005: 143).İletişim becerisi, kişilerarası ilişkilerde çok önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü etkili iletişim, mesajı alan kişinin mesajın anlamını, veren kişinin iletme istediği anlamda alması halinde gerçekleşmektedir. Dengeli ve sağlıklı ilişki kurabilen bireylerin; duygusal güvenlik içinde oldukları, olayları, durumları gerektiği biçimde yorumlayabildikleri ve çevrelerindeki insanlar kadar kendileriyle de olumlu iletişim kurabildikleri bilinmektedir (Erözkan, 2009: 545).Günümüzde sürekli olarak gelişen teknoloji iletişimi kolaylaştırmaktadır(Göksel ve Serarslan, 2015: 276). Ancak bunun yanında gittikçe karmaşıklaşan dünyanın bir yandan iletişimi zorlaştırması kaçınılmazdır. Bu sebeple kişilerin iletişim tekniklerini tanınması ve iletişim becerilerini sürekli olarak geliştirmesi çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurabilmesi açısından son derece önemlidir (Eskiyörük, 2014: 52).

Bireyin yaşamının her alanında başarılı olması onun iletişim becerilerini ne kadar etkin kullandığı ile yakın ilişkilidir (Babadağlı, Erim ve Erdoğan, 2006: 53; Bingöl ve Demir, 2011: 153; Kumcağız ve ark., 2011: 50).Özellikle ergenlik, genç bireyin pek çok biyolojik,psikolojik, sosyal değişim ve gelişimi bir arada yaşadığı dönemdir (Yavuzer, 2005: 22). Çocukluk ile erişkinlik arasında yepyeni uyumların gerçekleştiği bir geçiş dönemi olması nedeniyle özellikle lise dönemindeki bireyler çevreleriyle yaşadıkları iletişim problemleri yüzünden kişilerarası iletişim çalışmalarında önemli bir grubu oluşturmaktadır. İçinde bulunduğumuz dönemde eğitim kurumlarında öğrencilerin sosyal becerilerinin geliştirilmesi hedefiyle olabildiğince çeşitli çalışmalar yapıldığı bilinmektedir. Özellikle ergenlik dönemi içerisinde olan öğrencilerin iletişim becerilerinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır (Eskiyörük, 2014: 52). Feller ve ark. (1994: 18) okul ortamındaki öğrencilere öğretilen iletişim becerilerinin, onların mezun olduktan sonraki meslek yaşamlarında,özel hayatlarında ve çeşitli eğitim ortamlarında kullanabilecekleri faydalı beceriler olduğunu vurgulamıştır.

Lise döneminde olan bireylerin büyük çoğunluğu, ergenlik döneminin son zamanlarına yaklaşmakta ve yetişkinliğe geçişe hazırlanmaktadır. Bu dönemde birey, bir yandan kendini geliştirmeye çalışmakta, bir yandan da yeni tanıştığı kişilerle sağlıklı ilişkiler kurmaya ve çevresinde aranan bir birey olmaya çabalamaktadır (Yavuzer, 1993: 26).Bireyin bu dönemde çevresinden alacağı olumlu mesajlar öğrencinin sağlıklı bir benlik algısı geliştirmesi, üretken bir birey olabilmesi ve okul başarısı açısından son derece önemlidir (Özerbaş, Bulut ve Usta, 2007: 127).Bu noktadan hareketle araştırmanın amacını; spor liselerinde eğitim ve öğretim hayatlarına devam eden öğrencilerin iletişim becerilerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda spor lisesi öğrencilerinin iletişim becerileri durumları cinsiyet, spor branşı, kardeş sayısı, sosyal medya kullanım durumu ve sınıf değişkenlerine göre incelenecektir. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır. (1)Çalışmanın ölçek puan dağılımı nasıldır?(2)Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin iletişim becerisinde anlamlı farklılık var mıdır? (3) Spor branşı değişkenine göre, öğrencilerin iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır? (4)Kardeş sayısı değişkeni açısından katılımcıların iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır? (5)Sosyal medya hesabı olan öğrenciler ile diğer öğrenciler arasında iletişim becerileri açısından anlamlı farklılık var mıdır? (6) Spor lisesi öğrencilerinin okudukları sınıf değişkenine göre iletişim becerilerinde farklılık var mıdır? (7) Zamanı değerlendirme biçimi değişkenine göre Spor lisesi öğrencilerinin iletişim becerilerinde farklılık var mıdır?

2.YÖNTEM

2.1.Araştırma Grubu

Çalışmaya, 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında İstanbul ili, Ataşehir ilçesinde yer alan Profesör Faik Somer Spor Lisesinde öğrenim gören 65'i kadın, 77'si erkek olmak üzere toplam 142 lise öğrencisi katılım göstermiştir.

2.2.Veri Toplam Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak; "İletişim Becerileri Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. İletişim Becerileri Ölçeği, Korkut ve Bugay (2014) tarafından Türkçeye uyarlanmış ve geçerlik-güvenirliliği yapılmıştır. Ölçek, toplam 25 madde ve 4 alt boyuttan oluşmakta ve 5'li likert (5=Her zaman, 4=Sıklıkla, 3=Bazen, 2=Nadiren, 1=Hiçbir zaman) şeklinde puanlanmaktadır. Bu çalışma kapsamında ölçekten alınabilecek en yüksek puan 121, en düşük puan ise 33'tür. Ayrıca, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin cinsiyet, spor branşı, kardeş sayısı, sahip olunan sosyal medya hesabı, aktif olarak spor ile ilgilenme, sınıf ve zamanlarını kimin yanında değerlendirdikleri gibi değişkenler hakkında bilgi edinmeye yönelik kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı, bu çalışma kapsamında “,890” olarak hesaplanmıştır. Alfa katsayısına bağlı olarak ölçeğin güvenilirliği şu şekilde yorumlanır: $0.00 \leq \alpha \leq 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir, $0.40 \leq \alpha \leq 0.60$ ise ölçeğin güvenilirliği düşüktür, $0.60 \leq \alpha \leq 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilir, $0.80 \leq \alpha \leq 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir (Kalaycı, 2008). Bu sonuca (,890) göre, çalışmanın güvenilirliğinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

2.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama aracının kullanılması için uygulanması için öncelikle ölçeği geliştiren ve geçerlik güvenilirliğini yapan yazardan izin istenmiştir. Daha sonra ise ölçeğin uygulanacağı okul belirlenip okulun idari amirlerinden gerekli izin alınarak çalışmaya başlanmıştır. Ölçeğin uygulanması öğrencilerin ders saatleri öncesinde ve ders saati esnasında gerçekleştirilmiştir. Prosedür gereği, öğrencilere veri toplama araçlarının doldurulması hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Veri toplama aracı, gönüllülük esasına uygun olarak dağıtılmıştır, bu nedenle çalışmaya katılmak istemeyen hiçbir öğrenciye ölçek dağıtılmamıştır. Araştırmacılar tarafından toplanan anket formları (142 adet) kontrol edilerek değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler; betimsel istatistik yöntemler, Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis H-testi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına Çarpıklık ve Basıklık (normal dağılım durumu) değerleri ve Levene (varyansların eşitliği) testi sonuçları incelenerek karar verilmiştir (Büyüköztürk, 2012). Analizler, verilerin parametrik test varsayımlarını karşılamadığını göstermiştir. Ölçeklerin güvenilirliklerini belirlemek için ise Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır.

3.BULGULAR

Tablo 1'e göre öğrencilerin İBÖ puanlarının aritmetik ortalaması 96.64, standart sapması 14.53'tür. Ayrıca, katılımcıların İBÖ'den elde edilen toplam puanlarının normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığına ilişkin çarpıklık ve basıklık katsayıları hesaplanmıştır. Bu katsayılara ilişkin değerler Tablo 1'de görüldüğü üzere çarpıklık -1.357 basıklık 3.076 olarak hesaplanmıştır. İBÖ'den elde edilen verilerin normal dağılım varsayımını sağlamadığı görülmektedir.

Tablo 1. İletişim Becerileri Ölçeği Puan Dağılımı

	Madde Sayısı	N	$\bar{x}$	Ss	Çarpıklık	Basıklık	Min.	Mak.
İBÖ	25	142	96.64	14.53	-1.357	3.076	33.00	121.00

Spor Lisesi öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerini incelemek için yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları Tablo 2'de gösterilmiştir. Buna göre spor lisesinde eğitim alan kadın ve erkek öğrencilerin iletişim becerisi düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($Z_{0.05}; -1,549; P>0.05$).

Tablo 2. İBÖ Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\Sigma_{sıra}$	U	z	p
İBÖ	Kadın	65	77.32	5025.50	2124.50	-1.549	0.12
	Erkek	77	66.59	5127.50			

$p>0,05$

Spor Lisesi öğrencilerinin spor branşı değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerini incelemek için yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları Tablo 3'te gösterilmiştir. Buna göre öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($Z_{0.05}; -.537; P>0.05$).

Tablo 3. İBÖ Puanlarının Spor Branşı Değişkenine Göre Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\Sigma_{sıra}$	U	z	p
İBÖ	Bireysel Spor	62	73.60	4563.50	2349.50	-.537	0.59
	Takım Spor	80	69.87	5589.50			

$p>0,05$

Spor Lisesi öğrencilerinin kardeş sayısı değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerini incelemek için yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir. Buna göre öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($Z_{0.05}; -1.72; P>0.05$).

Tablo 4. İBÖ Puanlarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\Sigma_{sıra}$	U	z	p
İBÖ	Kardeş yok	23	72.85	1675.50	1337.50	-1.72	0.86
	1 veya daha fazla	119	71.24	8477.50			

$p>0,05$

Spor Lisesi öğrencilerinin sosyal medya kullanımı değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerini incelemek için yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir. Buna göre öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($Z_{0.05}; -0.055; P>0.05$).

Tablo 5. İBÖ Puanlarının Sosyal Medya Değişkenine Göre Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	$\Sigma_{sıra}$	U	z	p
İBÖ	Var	131	70.45	9229.00	583.00	-0.055	0.96
	Yok	9	71.22	641.00			

$p>0,05$

Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre iletişim becerileri düzeyleri ölçeğinden aldıkları puanların Kruskal Wallis H-testi sonuçları Tablo 6'da gösterilmiştir. Analiz sonuçları, spor lisesi öğrencilerinin sınıf değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerinin istatistiksel açıdan farklılaşmadığını ortaya koymuştur ($X^2(3); 1.566; P>0.05$).

Tablo 6. İBÖ Puanlarının Sınıf Değişkenine Göre Kruskal Wallis H-testi sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	P
İBÖ	1	19	61.55	1.566	3	0.67
	2	65	74.17			
	3	36	73.54			
	4	22	68.86			

$p>0,05$

Öğrencilerin zamanı değerlendirme biçimi değişkenine göre iletişim becerileri düzeyleri ölçeğinden aldıkları puanların Kruskal Wallis H-testi sonuçları Tablo 7'de gösterilmiştir. Analiz sonuçları, spor lisesi öğrencilerinin zamanı değerlendirme biçimi değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerinin istatistiksel açıdan farklılaşmadığını ortaya koymuştur ($X^2(2); 4.217; P>0.05$).

Tablo 7. İBÖ Puanlarının Zamanı Değerlendirme Biçimi Değişkenine Göre Kruskal Wallis H-testi sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	x^2	sd	P
İBÖ	Aile	36	82.89	4.217	2	0.12
	Arkadaş	58	70.24			
	Teknolojik Aletler	48	64.48			

$p>0,05$

4.TARTIŞMA

Mevcut araştırmanın İletişim Becerisi Ölçeğinden elde edilen verilere göre, ortalama değer 96.64; Ss 14.53; mim. puan 33.00; mak. Puan 121.00'dir. Pehlivan (2005) yaptığı çalışmada iletişim becerisi algısına ait ortalama değer 78.80; Ss 9.79'dur. Çetinkaya (2011) yapmış olduğu çalışmanın İletişim Becerisi

Envanterinden alınan değerler ortalama değer 177.94; Ss 15.55; min. Puan 132.00; mak. Puan 210.00'dur. Yıldırım ve Abakay (2015) tarafından yapılan çalışmanın aritmetik ortalaması 102.56; Ss 14.08; min. puan 59.00; mak. puan 125.00'tir. Spor Lisesi öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerini incelemek için yapılan Mann Whitney U-testi sonucu kadın ve erkek öğrencilerin iletişim becerisi düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir. Pehlivan (2005)'in öğretmen adaylarına yaptığı çalışmanın cinsiyet değişkeni sonucunda erkek ve kadınlar arasında anlamlı farklılık tespit edilmemesi; Bingöl ve Demir (2011)'in sağlık meslek yüksekokulu öğrencilerine yaptıkları çalışmanın cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemesi; Yıldırım ve Abakay (2015)'in yapmış oldukları çalışmada cinsiyet değişkeni açısından kadın ve erkekler arasında anlamlı fark tespit edilememesi; Öztürk ve Soytürk (2015)'ün yaptıkları çalışmanın cinsiyet değişkeninde kadın ve erkekler arasında fark tespit edilememesi mevcut çalışmanın cinsiyet değişkeni sonucunu desteklemektedirler. Ancak, Çetinkaya (2011)'nin yaptığı çalışmanın cinsiyet değişkeninde kadın ve erkekler arasında anlamlı fark tespit edilmesi mevcut çalışmanın cinsiyet değişkeni sonucu ile örtüşmemektedir.

Spor Lisesi öğrencilerinin iletişim becerileri noktasında spor branşı değişkeni Mann Whitney U-testi ile irdelenmiş, ancak takım sporu ve bireysel sporlar ile ilgilenen öğrenciler arasında anlamlı bir fark tespit edilmediği görülmüştür. Öztürk vd., (2011) tarafından öğrencilere yapılan çalışmada bireysel spor ve takım sporu ile ilgilenen öğrenciler arasında istatistiki açıdan bir fark bulunamaması, benzer sonuca sahip Selağzı ve Çepikurt (2015)'un antrenör ve sporculara yaptıkları araştırmada bireysel spor ve takım sporu ile ilgilenen sporcular arasında fark tespit edilememesi mevcut çalışmanın spor branşı değişkenini destekler iken, Yılmaz, Çimen ve Bektaş (2009) tarafından sporculara yapılan çalışmada bireysel spor ve takım sporu ile ilgilenen sporcular arasında bireysel spor ile ilgili sporcular lehine farklılık tespit edilmesi, mevcut çalışmanın spor branşı değişkeni ile örtüşmemektedir. Sahip olunan kardeş sayısının iletişim becerisi üzerinde etkili olup olmadığını test etmek için yapılan Mann Whitney U-testi sonucu, spor lisesi öğrencilerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmediğini göstermiştir. Bingöl ve Demir (2011)'in sağlık meslek yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmanın kardeş sayısı değişkeni irdelenmiş ve herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu bulgu mevcut çalışmanın sahip olunan kardeş sayısı değişkeni ile örtüşmektedir. Diğer bir sonuca göre; öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf değişkeni Kruskal Wallis H-testi ile irdelenmiş ve iletişim becerileri düzeylerinin istatistiksel açıdan farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bingöl ve Demir (2011)'in sağlık meslek yüksekokulu öğrencilerine yaptıkları çalışmada sınıf değişkeni açısından fark tespit edilememesi ve Öztürk vd., (2011) tarafından öğrencilere yapılan çalışmanın sınıf değişkeni açısından farklı sınıflarda öğrenim gören öğrenciler arasında da farklılık olmadığını belirlenmesi mevcut çalışmanın sınıf değişkeni sonucunu desteklemektedirler. Ancak, Pehlivan (2005)'in öğretmen adaylarına; Çetinkaya (2011)'nin yaptığı Türkçe öğretmen adaylarına; Hergüner, Güven ve Yaman (1997)'in üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarda sınıf değişkeni açısından farklı sınıflarda öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmesi mevcut çalışmanın sonucu ile çelişmektedir.

5. SONUÇ

Mevcut araştırma kapsamında öğrencilerden toplanan veriler doğrultusunda ölçeğin puan dağılımı çıkarılmıştır. Bu bağlamda elde edilen verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Bu çalışma kapsamında ölçekten alınabilecek minimum puan 31.00 iken, maksimum puan 121.00'dir. Cinsiyet değişkeni Mann Whitney-U testi sonucuna göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında iletişim becerisi açısından herhangi bir fark tespit edilememiştir. Ortalamanın yüksek olması hem kadın hem de erkek öğrencilerin iletişim becerisinin yüksek olduğunu göstermektedir. Spor branşı değişkenine göre, bireysel ve takım sporu ile ilgilenen öğrenciler arasında istatistiki açıdan herhangi bir farklılık tespit edilememiştir. Bu sonuç, hem bireysel hem de takım sporu ile ilgilenen öğrencilerin benzer iletişim becerisine sahip olduklarını göstermektedir. Diğer bir sonuca göre, kardeş sayısı değişkeninde kardeşi olan veya olmayan spor lisesi öğrencilerinin iletişim becerisi noktasında bir fark tespit edilememesi, iki gruba dâhil olan öğrencilerin de benzer iletişim becerisi sergilediklerini göstermektedir. Öğrencilerin sosyal medya kullanımını ölçen Mann Whitney-U testi ve öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile boş zamanlarını kiminle ne şekilde değerlendirdikleri noktasında Kruskal Wallis-H testi sonucuna göre, spor lisesi öğrencileri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir. Ayrıca yapılan literatür taraması sonucu, iletişim becerileri ile ilgili yapılan çalışmalarda sahip olunan sosyal medya hesabı veya sosyal medyayı kullanıp kullanmadıklarını irdeleyen bağımsız değişkenlerin çok az olduğu belirlenmiştir.

6. ÖNERİLER

- İletişim becerisi ile ilgili yapılacak çalışmalarda bağımlı ve bağımsız değişken sayısı arttırılmalıdır.
- Yapılacak çalışmalarda, farklı illerde yer alan Spor Liselerinde öğrenim gören öğrencilerinde çalışmaya dâhil edilmelidir.

KAYNAKÇA

- AŞCI, Özlem, HAZAR, Güleser ve YILMAZ, Meliha (2015). "Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve ilişkili değişkenler", *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, C.6, S.3, s. 160-165.
- BABADAĞLI, Belgin, EKİZ, ERİM, Seçil. Ve ERDOĞAN, Sarper (2006). "Hekimlerin ve hemşirelerin hastayla iletişim becerilerinin değerlendirilmesi", *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 1: 52-69.
- BALTAŞ, Zuhul ve BALTAŞ, Acar (2001). *Bedenin Dili*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- BELLİ, Emre, DEMİREL, Nurcan, GÖKSEL, Ali Gürel, EKİCİ, Sümmani ve KATKAT, Dursun (2013). "Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin iletişim becerilerinin araştırılması", *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, C.15, S.1, s. 89-102.
- BİNGÖL, Gülay ve DEMİR, Ayşen (2011). "Amasya Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri", *Göztepe Tıp Dergisi*, C.26, S.4, s. 152-59.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Ankara: Pegem Akademi.
- ÇETİNKAYA, Zeynep (2011). "Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C.19, S.2, s. 567-576.
- ERÖZKAN, Atılgan (2009). "Lise öğrencilerinde kişiler arası ilişki tarzlarının yordayıcıları", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.21, s. 543-551.
- TECER ESKİYÖRÜK, Diğdem (2014). "Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi", *Çağ University Journal of Social Sciences*, C.11, S.1, s. 50-83.
- FELLER, Rich, Daly, Joe ve Smeltzer, Tracy (1994). *School counselor role in planning and integration basic skill*, Colorado: ERIC Diegest.
- GÖKSEL, Ali Gürel ve SERARSLAN, Mustafa Zahit (2015). "Public relations in sport clubs: New media as a strategic corporate communication instrument", *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, C.2, S.2, s. 275-283.
- GÖLÖNÜ, Sirel ve KARCI, Yasemin (2010). "İletişim Meslek Lisesi öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin incelenmesi (Ankara il örneği)", *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, C.31, s. 123-140.
- GÜLBAHÇE, Öner (2010). "Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi", *Atatürk Journal of Physical Education and Sport Sciences*, C.12, s. 12-22.
- GÜLCEM Sala, Razi., KUZU, Ayşe., YILDIZ, Ali.Naci., OCAKCI, Ayşe.Ferda. ve ARİFOĞLU, Berna.Çamkuşu (2009). "Çalışan gençlerde benlik saygısı, iletişim becerileri ve stresle baş etme" *TAF Preventive Medicine Bulletin*, C.8, S.1, s. 17-26.
- HERGÜNER, Gülten, GÜVEN, Özbay ve YAMAN, Metin (1997). "Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.3, s. 95-101.
- KORKUT, Fidan (2005). "Yetişkinlere yönelik iletişim becerileri eğitimi", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.28, s.143-149.
- KORKUT OWEN, Fidan ve BUGAY, Aslı. (2014). "İletişim Becerileri Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.10, S.2, s. 51-64.
- KUMCAĞIZ, Hatice., YILMAZ, Müge., BALCI ÇELİK, Seher ve AYDIN AVCI, İlknur. (2011). "Hemşirelerin iletişim becerileri: Samsun ili örneği", *Dicle Tıp Dergisi*, C.38, s. 49-56.
- KUNUÇEN, Hale. (2007). *Etkili İletişim*. (ed: U. Demiray) Genel İletişim, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- OCAK, Gürbüz ve ERŞEN, Zeynep Bahar (2015). "Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının incelenmesi", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.33, s. 1-19.
- ÖZERBAŞ, Mehmet Arif, BULUT, Mehmet ve USTA, Ertuğrul (2007). "Öğretmen adaylarının algıladıkları iletişim becerisi düzeylerinin incelenmesi", *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.8, S.1, s. 123-135.
- TEPEKÖYLÜ ÖZTÜRK, Özden ve SOYTÜRK, Mümine (2015). "Beden Eğitimi, Müzik ve Resim/Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi", *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.16, S.3, s. 39-50.
- TEPEKÖYLÜ ÖZTÜRK, Özden. ve SOYTÜRK, Mümine., DAŞDAN, ADA, Nilay. ve ÇAMLIYER, Hatice (2011). "Üniversite Takımlarında Sporcu Olan Öğrencilerle Spor Yapmayan Öğrencilerin İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması", *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, C.22, S.2, s. 43-53.
- PEHLİVAN, Kevser Baykara (2005). "Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma", *İlköğretim- online Dergi*, C.4, S.2, s. 17-23.
- SELAĞZI, Sevinç ve ÇEPİKKURT, Fatma (2015). "Antrenör ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi", *Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, C.9, S.1, s. 11-18.
- TEVRÜZ, Suna (1997). *Endüstri ve örgüt psikolojisi*, Ankara: Türk Psikologlar Derneği-Kalder Kalite Derneği.
- YAVUZER, Haluk (2005). *Gençleri Anlamak*, 2. Basım. Ankara: Remzi Kitabevi.
- YILDIRIM, Ali ve ABAKAY, Uğur (2015). "Hokeycilerin İletişim Becerileri ve Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, C.2, S.1, s. 17-28.
- YILMAZ, İdris, ÇİMEN, Zafer ve BEKTAŞ, Fatih (2009). "Sporcu Algılamalarına Göre Bireysel ve Takım Spor Antrenörlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Karşılaştırılması", *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, C.11, S.4, s. 52-57.